

Sømna
kommune

Trafikksikkerhetsplan

Sømna kommune

2026-2029

Vedtatt: 22.04.26

Innhold

1. Innledning	4
1.1. Historikk	4
2. Nasjonale og regionale føringer for trafikksikkerhetsarbeidet	4
2.1. Nullvisjonen	5
2.2. FNs bærekraftsmål	5
2.3. Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan (NTP) 2025-2036	6
2.4. Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022-2025	6
2.5. Regional transportplan Nordland 2022-2033	7
2.6. Folkehelse og trafikksikkerhet	7
3. Forankring, organisering og arbeid med kommunal trafikksikkerhetsplan i Sømna kommune	8
4. Trafikksikkerhetssituasjonen i kommunen	8
4.1. Ulykkessituasjonen / -utviklingen i Sømna kommune	8
4.2. Ulykkesstatistikk	9
4.3. Trafikksikkerhetsutfordringer i kommunen	11
5. Mål og innsatsområder	11
5.1. Visjon og mål	11
5.2. Innsatsområder og delmål	11
6. Handlingsdel med tiltaksliste	12
6.1. Organisatoriske tiltak	12
Organisering av trafikksikkerhetsarbeidet	12
Trafikksikker kommune og andre organisatoriske tiltak	12
Ivareta trafikksikkerhet i arealplaner	12
Ivareta trafikksikkerhet for de ansattes tjenestereiser	13
6.2. Fysiske tiltak	13
6.3. Trafikantrettede tiltak med kommunalt ansvar	13
Fart	13
Rus	14
Beltebruk og riktig sikring av barn	14
Uoppmerksomhet	14
Barn (0-14 år)	14
Ungdom og unge førere	15
Eldre trafikanter	15

Gående og syklende.....	15
Motorsykel og moped.....	15
Møteulykker og utforkjøringsulykker	15
Drift og vedlikehold	15
Bruk av ny teknologi i trafikksikkerhetsarbeidet	15
Trafikksikkerhetsarbeid i offentlige og private virksomheter	16
Arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget.....	16
6.4. Kommunens vurdering av farlig eller vanskelig skolevei	16
6.5. Samarbeid om kontrolltiltak	16
6.6. Prioritering av tiltak	17
6.7. Budsjettmessige og administrative konsekvenser.....	17
7. Oppfølging, evaluering og rullering.....	17
8. Vedlegg.....	18

1. Innledning

Visjonen om null drepte og hardt skadde ligger til grunn for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge. Siden 2010 er det satt etappemål for arbeidet mot nullvisjonen, og i Nasjonal transportplan 2025-2036 og etappemålet for 2030, heter det: «Innen 2030 skal det maksimalt være 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken, hvorav maksimalt 50 drepte. Ingen skal omkomme i veitrafikken i 2050.»

Trafikksikkerhetsarbeid handler om å redusere risikoen for skader og ulykker blant alle trafikantgrupper i alle aldre. Vår trafikksikkerhetsplan skal ivareta de viktigste prioriteringene for å øke trafikksikkerheten i kommunen, og kommunens arbeid skal være et bidrag for å nå de nasjonale målene. Kommunen har flere roller og oppgaver som innebærer at en direkte eller indirekte har mange muligheter til å bedre trafikksikkerheten, som:

- planmyndighet
- skole- og barnehageeier
- arbeidsgiver
- transportkjøper
- folkehelseaktør (ved å forebygge sykdom og skade hos innbyggerne)
- vegeier

Kommunens trafikksikkerhetsarbeid omfatter aktiviteter innenfor alle disse områdene.

I henhold til folkehelseloven og plan- og bygningsloven har kommunen et generelt ansvar for å forebygge skader og ulykker. Kommunen har ansvar for investeringer, drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet. Som vegeier har kommunen et spesifikt ansvar for trafikksikkerhetstiltak på kommunale veier iht. veglova.

Trafikksikkerhetsplan for Sømna kommune 2026-2029 vil danne grunnlaget for videreføring av kommunens trafikksikkerhetsarbeid.

Kommunestyrets vedtak av [dato].

1.1. Historikk

Denne planen er nr. 5 i rekken av trafikksikkerhetsplaner for Sømna kommune. Den forrige planen utløp i 2024. Planene har vært et styringsverktøy for et målrettet trafikksikkerhetsarbeid i kommunen, og dette arbeidet videreføres og styrkes gjennom denne planen.

2. Nasjonale og regionale føringer for trafikksikkerhetsarbeidet

For å sikre en rød tråd i arbeidet, fra nasjonalt til lokalt nivå, er følgende styringsdokumenter vektlagt:

- Nullvisjonen
- FNs bærekraftsmål
- Meld. St. 14 (2023–2024) Nasjonal transportplan 2025–2036

- Pkt 8.6 Barnas transportplan (Nasjonal transportplan)
- Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2022-2025
- Regional transportplan, regionale folkehelseplaner eller tilsvarende for fylkene

2.1. Nullvisjonen

Nullvisjonen om ingen drepte eller hardt skadde i trafikken ble vedtatt i 2001, og har dermed vært grunnlaget for trafikksikkerhetsarbeidet i Norge i over 20 år. Nullvisjonen gjelder hele transportsystemet. Utfordringene er imidlertid størst i vegtrafikken, og nullvisjonen har derfor hatt størst betydning her. Den har gitt oss noe å strekke oss etter. Samtidig har den gitt en tydelig retning for innsatsen, og et klart grunnlag for å gjøre prioriteringer. Nullvisjonen forutsetter et langsiktig, systematisk, kunnskapsbasert og målrettet arbeid av alle aktører som påvirker sikkerheten i vegsystemet.

2.2. FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Vi har Meld. St. 40 (2020–2021) «Mål med mening», som er Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030, som blant annet viser til Nullvisjonen for trafikken.

De mest relevante punktene for kommunens trafikksikkerhetsarbeid innen bærekraftsmålene er:

- **Mål 3 God helse:**
Delmål 3.6) Innen 2030 halvere antall dødsfall og skader i verden forårsaket av trafikkulykker
- **Mål 4 God utdanning:**
Delmål 4.7) Innen 2030 sikre at alle elever og studenter tilegner seg den kompetanse som er nødvendig for å fremme bærekraftig utvikling [...]
- **Mål 8 Anstendig arbeid og økonomisk vekst:**
Delmål 8.8) Beskytte arbeiderrettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere [...]
- **Mål 11 bærekraftige byer og samfunn:**
Delmål 11.2) Innen 2030 sørge for tilgang til trygge, rimelige, tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer for alle, spesielt for personer i sårbare situasjoner, kvinner, barn, personer med funksjonsnedsettelse og eldre
- **Mål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon:**
Delmål 12.6) Stimulere selskaper, særlig store og flernasjonale selskaper, til å ta i bruk bærekraftige metoder og integrere informasjon om egen bærekraft i sine rapporteringsrutiner
Delmål 12.7) Fremme bærekraftige ordninger for offentlige anskaffelser, i samsvar med de enkelte landenes politikk og prioriteringer
- **Mål 17 Samarbeid for å nå målene:**
Styrke virkemidlene som trengs for å gjennomføre arbeidet, og fornye globale partnerskap for bærekraftig utvikling

2.3. Meld. St. 14 (2023-2024) Nasjonal transportplan (NTP) 2025-2036

Regjeringens overordnede mål for transportpolitikken er et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem i hele landet.

Regjeringen opprettholder derfor ambisjonen fra Nasjonal transportplan 2022–2033, men forsterker den gjennom tallfestede etappemål:

- Innen 2030 skal det maksimalt være 350 drepte og hardt skadde i veitrafikken, hvorav maksimalt 50 drepte. Ingen skal omkomme i veitrafikken i 2050.

Trafikksikkerhetsarbeidet er sektorovergripende. Et stort antall aktører er involvert i arbeidet på tvers av sektorer, forvaltningsnivåer og mellom offentlig og privat virksomhet. I tillegg til transportsektoren kreves innsats fra justissektoren, helsesektoren, utdanningssektoren og kommunesektoren. Det er summen av den samlede innsatsen til statlige, fylkeskommunale og kommunale aktører, interesseorganisasjoner og næringslivsaktører som skal bidra til at målene nås i samsvar med nullvisjonen.

Statens vegvesen har et særskilt ansvar som sektoransvarlig. Fylkeskommunene og Trygg Trafikk har ansvar for å initiere samordning og samarbeid, og sørge for at de ulike delene av samarbeidsmodellen fungerer.

2.3.1 Barnas transportplan

Barn og unge er både dagens og framtidens trafikanter. Et godt transportsystem skal være trafiksikkert og tilpasset alle, og lar barn og unge leve aktive liv i bygd og by. God trafikk- og arealplanlegging tar hensyn til de yngste og deres behov. Barn og unge er sårbare, og deres ferdsel i trafikken krever målrettede tiltak.

Regjeringen vil (utdrag fra Barnas transportplan):

- gi barn gode muligheter til å være aktive og selvstendige trafikanter
- ta hensyn til barn og unges behov i areal- og transportplanleggingen
- prioritere en ramme på 500 mill. kroner i første seksårsperiode til tiltak som bedrer trafiksikkerheten for barn og unge, herunder etablere en tilskuddsordning for å stimulere til lokalt arbeid for trygge skoleveier og nærmiljøer
- jobbe for nullvisjonen, det vil si at ingen mennesker skal bli hardt skadd eller drept i trafikken.

2.4. Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2022-2025

Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2022-2025 er utarbeidet av Statens vegvesen, politiet, Helsedirektoratet, Utdanningsdirektoratet, Trygg Trafikk, fylkeskommunene og åtte storbykommuner. I tillegg har en rekke øvrige aktører gitt innspill til planen.

Planen bygger på ambisjoner og overordnede prioriteringer i NTP.

Formålet med tiltaksplanen er å operasjonalisere målene og innsatsområdene i NTP. Planen viser et bredt spekter av omforente og faglig forankrede tiltak, som vil bidra til at vi når etappemålet i NTP. Formålet med tiltaksplanen er å presentere et omforent og bredt spekter av faglig forankrede tiltak, i tillegg til å styrke samarbeidet mellom de sentrale trafikksikkerhetsaktørene. Tiltakene i tiltaksplanen skal sikre at vi har stø kurs mot etappemålet i NTP.

2.5. Regional transportplan Nordland 2022-2033

Hovedformålet med RTP er å etablere en strategisk overbygning for å samordne Nordlands ansvarsområder i en felles plan, og å kunne se virkemidlene under de forskjellige transportformer i sammenheng. Videre å utvikle de viktigste prioriteringene og tiltakene som må gjøres i fylket for å løse dagens og fremtidens transportbehov og transportløsninger. Planen skal omhandle hele transportsystemet i fylket og i tillegg temaer utenfor fylkeskommunens sine ansvarsområder.

Handlingsprogrammet 2022-2033 er Nordland fylkeskommunes tiltaksdel for gjennomføring av regional transportplan og danner grunnlaget for de årlige budsjettprosessene. Handlingsprogrammet tar utgangspunkt i fem plantema med hovedmål og strategier fra RTP.

I planens kapittel 4.4 er det satt opp hvilke tiltak som skal gjennomføres for å nå delmålet *«Fylkesvegnettet skal planlegges, bygges, driftes og forvaltes på en måte som tar hensyn til trafikksikkerhet, klima, miljø og natur»*. Et av tiltakene er at alle kommuner i Nordland skal bli trafikksikre kommuner og med egen trafikksikkerhetsplan som bidrar til å nå nasjonale og regionale mål. Sømna kommune er allerede godkjent som trafikksikker kommune og arbeider nå med regodkjenning i 2026. Dette innebærer en systematisk oppdatering av trafikksikkerhetsplanen, gjennomføring av tiltak for trygge skoleveger og myke trafikkanter, samt tett samarbeid med Nordland fylkeskommune og Trygg Trafikk for å sikre at kommunens arbeid er i tråd med nullvisjonen og regionale strategier.

2.6. Folkehelse og trafikksikkerhet

Jf. folkehelselovens § 4 skal kommunen bidra til å forebygge skade og lidelse innen de oppgaver og med de virkemidler kommunen er tillagt. Meld. St. 15 (2022–2023) Folkehelsemeldinga— Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjellar omtaler blant annet det ulykkesforebyggende arbeidet generelt og trafikkulykkesforebygging spesielt. Her rettes det fokus på nullvisjonen og etappemålene for reduksjon i drepte og hardt skadde frem mot 2030.

Meldingen beskriver også tiltaket Trafikksikker kommune: *“Skadeforebygging og trafikktryggleik utgjør derfor ein sentral del av ansvaret til kommunane. Trygg Trafikk har utvikla godkjenningsordningane Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune for å rettleie kommunane til systematisk og samordna trafikktryggleiksarbeid på tvers av relevante sektorar.”*

3. Forankring, organisering og arbeid med kommunal trafikksikkerhetsplan i Sømna kommune

Trafikksikkerhetsarbeidet i Sømna kommune er forankret hos kommunedirektøren. Ansvaret for prosessen med å utarbeide en ny trafikksikkerhetsplan for perioden 2026–2029 er lagt til kommunalsjef for teknisk, landbruk og næring. Kommunen anser det som viktig at arbeidet er tydelig forankret hos kommunedirektøren, for å understreke at alle kommunens sektorer har et felles ansvar i trafikksikkerhetsarbeidet. Det er derfor avgjørende at hver enkelt kommunalsjef sikrer gjennomføring av tiltak innenfor sitt ansvarsområde.

4. Trafikksikkerhetssituasjonen i kommunen

Ulykker og skader i trafikken påfører menneskene som rammes store lidelser. De er også svært kostbare for samfunnet. Helse- og omsorgstjenestene i kommunene må ta store deler av regningen. Det lønner seg derfor å forebygge og jobbe helsefremmende.

I tillegg til de alvorligste trafikkulykkene og for mange hardt skadde, er det en underrapportering i den offisielle statistikken som gjør at ikke alle ulykker fanges opp. Dette gjelder spesielt for eneulykker med myke trafikanter og for ulykker med lettere skader.

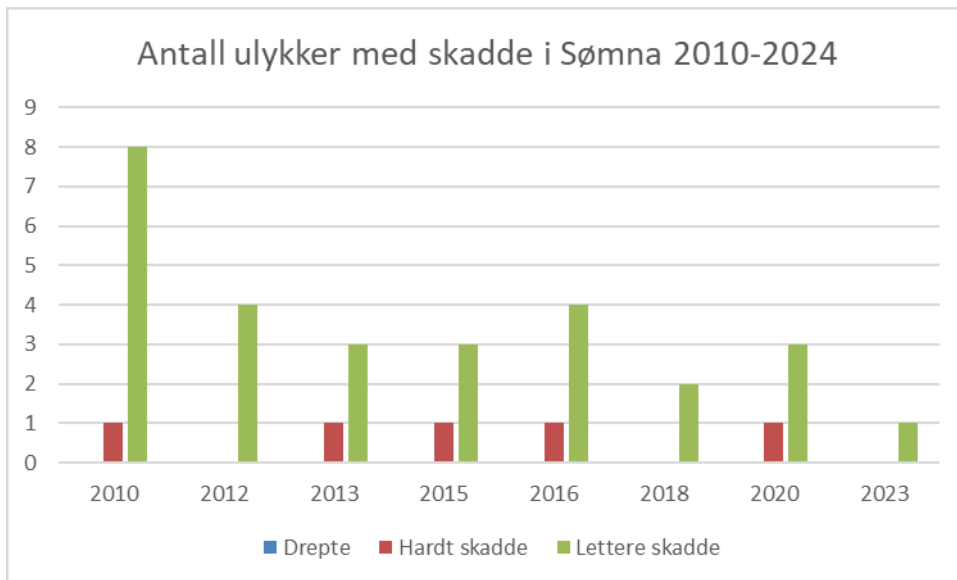
4.1. Ulykkessituasjonen / -utviklingen i Sømna kommune

Ulykkessituasjonen i Sømna kommune har vært relativt stabil over tid, med få registrerte personskadeulykker og ingen dødsulykker i perioden 2010–2024. Statistikk fra SSB og Statens vegvesen viser at antall ulykker varierer fra år til år, men ligger på et lavt nivå sammenlignet med nasjonale tall. Det er imidlertid viktig å være oppmerksom på underrapportering, særlig av eneulykker med myke trafikanter og ulykker som medfører lettere skader.

Kommunen har ikke registrert dødsulykker i perioden, men det er registrert flere ulykker med personskade, hovedsakelig på fylkesveier. Figurene under viser utviklingen i antall ulykker og fordeling på veityper. Disse tallene gir et viktig grunnlag for prioritering av tiltak i kommende planperiode.

4.2. Ulykkesstatistikk

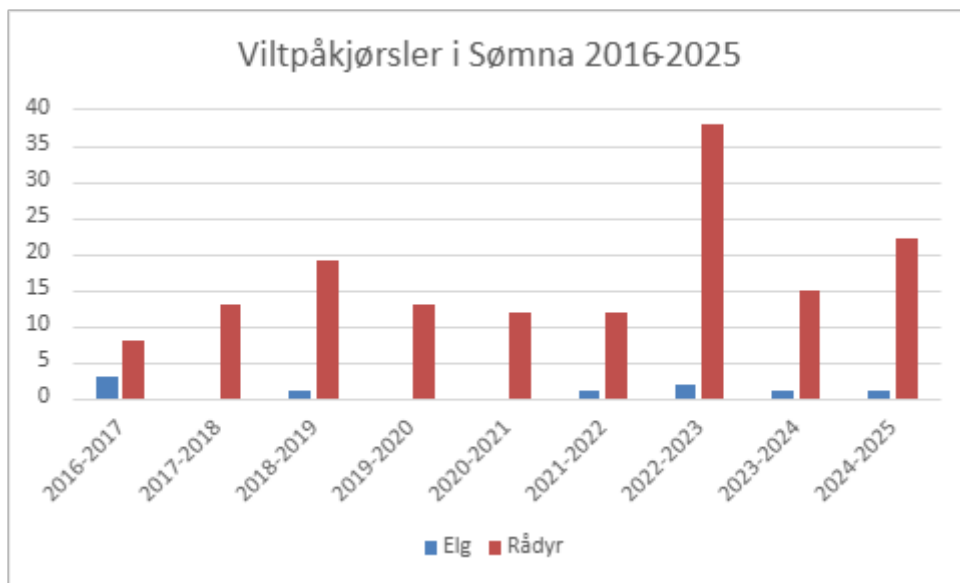

Figur 1: Antall trafikkulykker med skadde i Sømna fra 2010-2024. Årstall uten registrerte ulykker er skjult i tabellen. Ingen mennesker ble drept i en trafikkulykke innenfor gitt tidsrom i Sømna kommune. Kilde: SSB

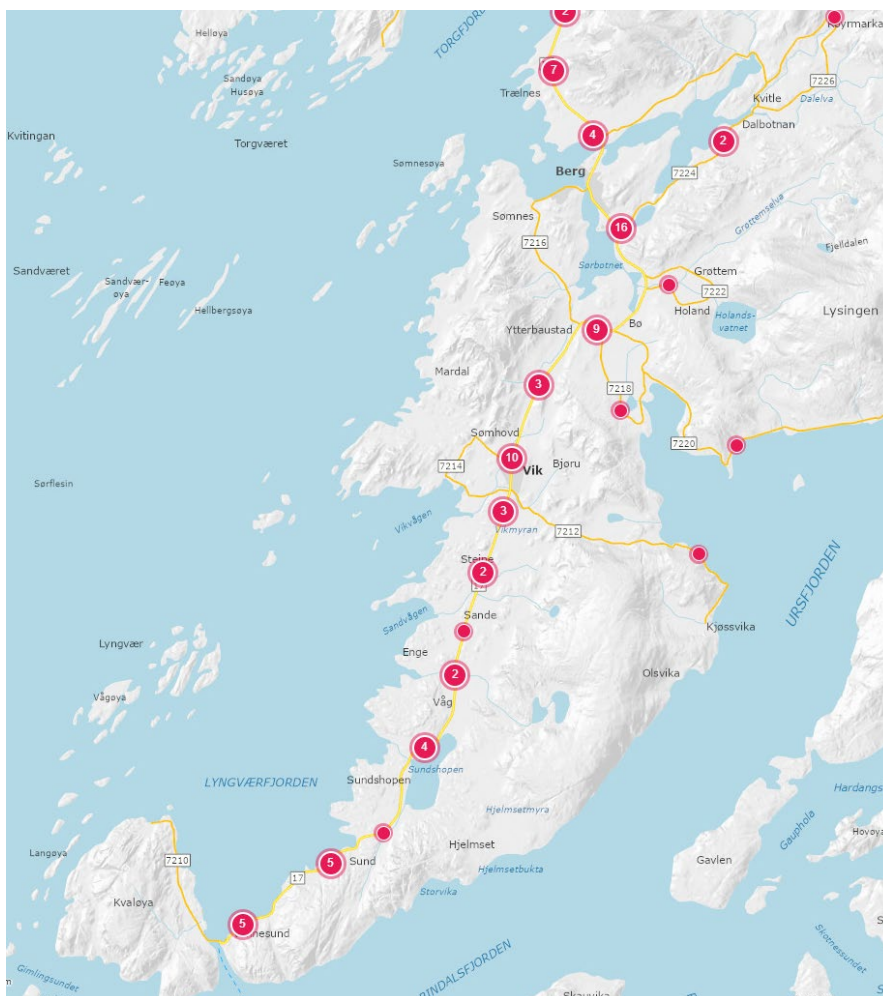

Figur 2: Antall ulykker fordelt på veitype. Kilde: SSB

Figur 3: Antall viltpåkjørsler i Sømna kommune fra 2016 til 2025. Kilde: SSB

Figur 4: Siden 2010 har de fleste trafikkulykker i Sømna kommune skjedd på fylkesveier. Kilde: Statens vegvesen (Vegkart)

4.3. Trafikksikkerhetsutfordringer i kommunen

De fleste ulykkene skjer på fylkesveier, spesielt langs FV17 som er hovedferdselsåren gjennom kommunen. Kommunens veinett består av 70 km fylkesveier og 57,5 km kommunale veier, men kun 3,4 km gang- og sykkelvei. Dette gir utfordringer for gående og syklende, og øker risikoen for ulykker i områder med blandet trafikk.

Sømna er en landbrukskommune med stor andel jordbrukstrafikk. Økt jordleieandel har medført mer transport av rundballer og landbruksutstyr på offentlige veier. I tillegg forventes økt tungtransport knyttet til biogassproduksjon og næringsutvikling. Dette, sammen med et betydelig vedlikeholdsetterslep på kommunale veier, utgjør en risiko som må håndteres gjennom målrettede tiltak. Den vedtatte strukturendringen i skolen vil endre trafikkbildet sammenlignet med dagens situasjon, og gjør det nødvendig med en helhetlig vurdering for å ivareta skolebarnas sikkerhet.

Sømna kommune har per i dag ingen overordnet hovedplan for vei eller egen veistandard. I 2022 ble det imidlertid gjennomført en tilstandsrapport for det kommunale veinettet. Rapporten avdekket store variasjoner i kvaliteten, og flere veier og delstrekninger har betydelig forfall. Tilstandsrapporten er utarbeidet med utgangspunkt i Statens vegvesens veinormer for grus- og asfaltdekker.

5. Mål og innsatsområder

5.1. Visjon og mål

Sømna kommunes visjon i trafikksikkerhetsarbeidet skal være en nullvisjon. Det betyr at vi har en visjon om et transportsystem der ingen blir drept eller hardt skadd i trafikken. Nullvisjonen er en visjon og ikke et mål, men er noe å jobbe mot.

5.2. Innsatsområder og delmål

I Nasjonal Tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg er det satt opp en rekke tilstandsmål formulert som måltall. For å nå disse målene må det iverksettes tiltak.

Kommunen skal arbeide aktivt for å bidra til at vi oppnår disse tilstandsmålene. Dette gjelder først og fremst på følgende områder:

- Påvirke kommunens innbyggere til å ferdes med minst mulig risiko for skade og død, uavhengig av hvor en ferdes i vegtrafikken.
- Jobbe systematisk med trafikksikkerhet innenfor alle kommunens sektorer.
- Ha gode systemer og rutiner for trafikksikkerhetsarbeid med konkrete tiltak og evaluering.
- Gjennomføre tiltak knyttet til fysiske tiltak, organisasjon, holdninger og adferd.

6. Handlingsdel med tiltaksliste

6.1. Organisatoriske tiltak

Organisering av trafikksikkerhetsarbeidet

Sømna kommune har et samlet ansvar for innbyggernes helse, miljø og sikkerhet, og trafikksikkerhet inngår som en integrert del av dette ansvaret. For å sikre en tydelig og effektiv organisering er roller og ansvar plassert slik:

- Kommunedirektøren har det overordnede ansvaret for planlegging, gjennomføring og rapportering av trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen.
- Sektorledere og enhetsledere har ansvar for tiltak innen sine fagområder, i tråd med handlingsdelen i trafikksikkerhetsplanen (for eksempel oppvekst for skoleveg og opplæring, teknisk for drift og vedlikehold av kommunale veier, helse for tjenestereiser).
- Tverrfaglig samarbeid skjer gjennom faste møtepunkter og oppfølgingsrutiner mellom oppvekst, teknisk, helse og administrasjonen, og i dialog med eksterne aktører.

Sømna kommune følger opp innsatsområdene gjennom lokale tiltak tilpasset kommunens vegnett, risikobilde og tilgjengelige ressurser. Kommunen vil prioritere arbeid med fart, skoleveg, myke trafikanter, drift og vedlikehold, samt trygg gjennomføring av tjenestereiser. Videre skal kommunen opprettholde og videreutvikle godkjenningsordningen som Trafikksikker kommune.

Handlingsdelen i trafikksikkerhetsplanen viser konkret hvem som har ansvar for oppfølging, gjennomføring og evaluering av hvert tiltak, og fungerer som kommunens styringsverktøy for å sikre en tydelig og forpliktende organisering.

Trafikksikker kommune og andre organisatoriske tiltak

Trafikksikker kommune er et organisatorisk trafikksikkerhetstiltak og ei nasjonal godkjenningsordning i regi av Trygg Trafikk. Godkjenningsordningen bygger utelukkende på lover og forskrifter som kommunene allerede er pålagt å følge.

Gjennom godkjenningsordningen systematiseres trafikksikkerhetsarbeidet som et tverrfaglig og tverrsektorielt arbeid. For å bli godkjent som Trafikksikker kommune skal kommunen ha innarbeidet rutiner og systemer som kvalitetsikrer trafikksikkerhetsarbeidet.

Godkjenningen har en varighet på tre år og kommunen kan deretter bli re godkjent.

Ivareta trafikksikkerhet i arealplaner

Trafikksikkerhet skal vurderes og vektlegges i all areal- og reguleringsplanlegging. Kommunen har som praksis å inkludere trafikksikkerhet i planbeskrivelsene og ved behandling av reguleringsplaner og byggesaker, med særlig fokus på trygge løsninger for gående, syklende og barn. I sjekklisten for byggesak er det eget punkt som omhandler trafikksikkerhet. I planperioden skal kommunen fortsette å ha tydelige retningslinjer og rutiner som sikrer at trafikksikkerhet blir en integrert og systematisk del av planprosesser.

Ivareta trafiksikkerhet for de ansattes tjenestereiser

Kommunen har utarbeidet retningslinjer for tjenestereiser som skal sikre helse, miljø og sikkerhet for alle ansatte. Disse retningslinjene er en integrert del av kommunens internkontrollsystem, i tråd med Internkontrollforskriften og bærekrafts delmål 8.8 om et trygt og sikkert arbeidsmiljø. Arbeidet følges opp gjennom faste rutiner, tydelig ansvarsfordeling og årlig rapportering. Retningslinjene stiller krav til trafiksikker adferd for ansatte og samarbeidspartnere, og omfatter blant annet bruk av sikkerhetsbelte, håndtering av mobilbruk under kjøring og krav til kjøretøy. Kommunen legger også til rette for opplæring og e-læringskurs i trafiksikkerhet og HMS, slik at forebygging av ulykker blir en forpliktende og systematisk del av arbeidsdagen.

6.2. Fysiske tiltak

Kommunen har ansvar for å gjennomføre trafiksikkerhetstiltak på det kommunale vegnettet. For å sikre en helhetlig tilnærming til trafiksikkerhet, skal kommunen også bidra med innspill til tiltak på fylkesveger. Samhandlingen med Nordland fylkeskommune og Statens vegvesen ivaretas gjennom dialogmøter, deltakelse i regionale planprosesser og rapportering av lokale behov. Kommunen skal prioritere tiltak som reduserer risiko for ulykker, særlig for myke trafikanter og skoleveier, og sørge for at innspill til vegeiere er godt dokumentert og forankret i kommunens trafiksikkerhetsplan. Dette samarbeidet skal være systematisk og basert på gjeldende normer og retningslinjer, slik at tiltakene gir størst mulig effekt på trafiksikkerheten.

Prioritert liste for fysiske tiltak er vedlegg til planen.

6.3. Trafikantrettede tiltak med kommunalt ansvar

I Nasjonal Tiltaksplan for trafiksikkerhet på veg 2022-2025, er det satt mål for tilstandsutvikling innenfor 15 områder der tilstandsendringer er av vesentlig betydning for utviklingen i antall drepte og hardt skadde. Denne oversikten blir oppdatert med ny tiltaksplan i mars 2026. Se vedlegg 1 for oversikt.

Fart

Kommunen skal:

- som arbeidsgiver påvirke sine ansatte i tjeneste til å opptre med minst mulig risiko i trafikken.
- forankre retningslinjene for tjenestereiser i alle sektorer.
- ha trafiksikkerhet som årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).
- stille krav til samarbeidspartnere om trafiksikker adferd (transporttjenester og vei og vedlikeholdstjenester) ved kjøp av transporttjenester som innarbeides i anbudsdokumentene.
- gjennomføre kurs/gi opplæring for alle ansatte i trafiksikkerhet og HMS.
- sørge for at ansatte gjennomfører e-læringskurs i Trafiksikkerhet og HMS (utviklet på KS-læring plattform av Trygg Trafikk).

Rus

Kommunen har:

- nulltoleranse for bruk av rusmidler ved bruk av kjøretøy.

Beltebruk og riktig sikring av barn

Kommunen skal:

- alltid velge busser med 3-punktsbelte ved leie av busser til transport i kommunal regi.
- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte bruker sikkerhetsbelte ved transport i tjeneste. Dette gjelder både bil og buss.
- gjennom helsestasjonenes virksomhet ha økt fokus på temaet barn i bil, og spesielt at barna skal sitte sikret bakovervendt i bil til de er minst fire år.
- i kommunale barnehager gjennomføre tiltak for å øke fokus på sikring av barn i bil.
- oppfordre til at også private barnehagene følger ovennevnte tiltak.

Uoppmerksomhet

Kommunen skal:

- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte i minst mulig grad bruker utstyr som tar oppmerksomheten fra føreren.
- i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at det i størst mulig grad skal unngås å bruke mobiltelefon under kjøring. Om dette er nødvendig skal det brukes godkjent fastmontert utstyr.
- ved inngåelse av avtaler/anbud stille krav til trafiksikkerhet.

Barn (0-14 år)

Kommunen skal:

- legge til rette for at flere kan sykle eller gå til skolen.
- arbeide for trafiksikre soner rundt skolene, som blant annet innebærer tiltak knyttet til holdninger og adferd til både barn og voksne.
- vurdere rett til skoleskyss i henhold til bestemmelser for særlig farlig eller vanskelig skolevei.
- oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikksikker kommune for kommunale skoler og barnehager.
  - sørge for at ansatte i barnehager og skoler har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre god trafikkopplæring i tråd med gjeldende rammeverk.
  - i samarbeid med elevenes foresatte ha fokus på trafiksikkerhet og forebygging av ulykker, og dette skal inngå i årsplaner.
  - sørge for god sykkelopplæring i tråd med kompetansemål i Kunnskapsløftet.
  - ta i bruk læringsressurser om trafiksikkerhet i barnehager og i skolen.
- påvirke til at private barnehager skal være godkjent som Trafikksikker barnehage.
- stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.
- stimulere lag og foreninger til at barn og ungdom sikres best mulig transport, med lavest mulig risiko, til og fra fritidsaktiviteter.

Ungdom og unge førere

Kommunen skal:

- ta i bruk læringsressurser om trafiksikkerhet i undervisningen på ungdomstrinnet.
- sørge for nødvendig kompetanse for å tilby valgfaget trafikk på ungdomstrinnet.
- tilby trafikalt grunnkurs som en del av valgfag trafikk.
- fremme saker om trafiksikkerhet for kommunens ungdomsråd.
- sørge for at kommunens ungdomsråd gis kompetanse om trafiksikkerhet.
- stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.

Eldre trafikanter

Kommunen skal:

- legge til grunn universell utforming ved fysisk utforming av veier og gangfelt for å ivareta eldre trafikanter og trafikanter med funksjonsnedsettelse.
- stimulere pensjonistforeninger til å innlemme tema trafiksikkerhet i sin virksomhet.
- legge til rette for at trafiksikkerhet blir tema i kommunens eldreråd.

Gående og syklende

Kommunen skal:

- årlig sette søkelys på betydningen av at syklister og fotgjengere bruker personlig sikkerhetsutstyr i trafikken, som sykkelhjelme og refleks.

Motorsykkel og moped

Kommunen skal:

- sørge for nødvendig kompetanse for å tilby valgfaget trafikk på ungdomstrinnet.
- tilby trafikalt grunnkurs som en del av valgfag trafikk.

Møteulykker og utforkjøringsulykker

Kommunen skal:

- melde inn eventuelle behov for fysisk sikring på riksveg og fylkesveg til vegeier for å forebygge møteulykker eller utforkjøring.

Drift og vedlikehold

Kommunen skal:

- beholde og videreutvikle det daglige trafiksikkerhetsfokus i kjerneoppgavene innen drift og vedlikehold.

Bruk av ny teknologi i trafiksikkerhetsarbeidet

Kommunen skal:

- legge inn krav om automatisk nødbrems, feltskiftevarsler og fotgjengervarsel i anbud ved kjøp/leasing av nye kommunale kjøretøy.

Trafikksikkerhetsarbeid i offentlige og private virksomheter

Kommunen skal:

- re godkjennes som Trafikksikker kommune.

Arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget

Kommunen skal:

- i tillegg til oversikt over offentlig ulykkesstatistikk, belyse trafikksikkerhetssituasjonen med supplerende/andre opplysninger som f.eks. observert adferd og bruk av kjøretøy i kommunen.

Se vedlegg 2 for kommunens innsatsområder i planperioden.

6.4. Kommunens vurdering av farlig eller vanskelig skolevei

Barn som ferdes i trafikken er alltid utsatt for en viss risiko, men for å ha rett til gratis skoleskyss må det foreligge en særlig risiko. Det innebærer at trafikkforholdene er mer krevende enn det som normalt kan forventes at eleven mestrer.

Ved vurdering av om en skolevei er «særlig farlig eller vanskelig», gjør kommunen både en objektiv og en subjektiv vurdering:

- Objektiv vurdering: Kartlegging av veien og trafikkforholdene, med momenter som fartsgrense, trafikk tetthet, tilrettelegging for fotgjengere, veibredde, sikt, gangfelt, belysning og kryss. Det tas også hensyn til årstidsvariasjoner som lys, føre og brøyting.
- Subjektiv vurdering: Vurdering av elevens forutsetninger for å ferdes trygt, som alder, utvikling, syn og hørsel. Her legges det vekt på barnets beste i tråd med Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3.

Kommunen kan velge alternative løsninger, som å foreslå tryggere ruter eller sette inn andre tiltak. Hvis det oppstår tvil, kan kommunen rådføre seg med Nordland fylkeskommune, Statens vegvesen, Trygg Trafikk eller andre aktuelle myndigheter.

Alle som bor langs fylkesvei 17 og ikke har tilgang til gang- og sykkelvei, har automatisk rett til skoleskyss. Dette skyldes at fylkesvei 17 er vurdert som en farlig skolevei.

For en generell vurdering av elevers rett til skoleskyss legger kommunen til grunn Nordland fylkeskommunes «Retningslinjer skoleskyss for grunn- og videregående skoler i Nordland».

6.5. Samarbeid om kontrolltiltak

Kommunen har samarbeid med lokalt politi og UP gjennom Politirådet på Sør-Helgeland. Statens vegvesen ivaretas gjennom møter med Nordland fylkeskommune og lokal entreprenør som ivaretar fylkesveien på oppdrag fra fylkeskommunen.

6.6. Prioritering av tiltak

Arbeidet med en trafikksikkerhetsplan vil ofte avdekke flere behov og ønsker enn det er ressurser til å gjennomføre. Dette gjelder særlig fysiske tiltak, som krever store investeringer og lange prosesser, men også organisatoriske og trafikantrettede tiltak kan kreve ekstra ressurser. En sentral del av planarbeidet blir derfor å prioritere hvilke tiltak som skal gjennomføres i planperioden.

For å sikre en tydelig og realistisk prioritering bør det fastsettes kriterier som bygger på planens mål, innsatsområder og delmål, samt forventet effekt på ulykkes reduksjon. Antall kriterier bør begrenses, og de bør vektes eller rangeres slik at tiltakene som gir størst effekt og er mest gjennomførbare løftes frem. Eksempler på prioriteringskriterier kan være:

1. Tiltak rettet mot barn og unge
2. Tiltak som styrker trafikksikkerheten for gående og syklende
3. Tiltak med dokumentert god effekt på ulykker

6.7. Budsjettmessige og administrative konsekvenser

Trafikksikkerhetstiltakene i denne planen skal innarbeides i økonomiplanen. Tiltak som går over flere år og tiltak med oppstart planperioden, prioriteres i budsjettet hvert år fra 2026 til og med 2029.

Enhetsledere har ansvaret for å innarbeide utgiftene innenfor eget budsjettområde.

7. Oppfølging, evaluering og rullering

Det rapporteres årlig på status for tiltakene i trafikksikkerhetsplanen. Enhetene leverer sine vurderinger, og kommunedirektøren legger en samlet rapport fram for kommunestyret. Handlingsdelen oppdateres årlig.

Evalueringen bør omfatte:

1. Måloppnåelse for forrige trafikksikkerhetsplan
2. Gjennomføring av tiltak fra forrige trafikksikkerhetsplan
3. Overordnet vurdering av trafikksikkerhetsplanen

8. Vedlegg

Vedlegg 1 Tiltaksområder fra Nasjonal tiltaksplan 2022-2025

Innsatsområde	Tilstandsmål/tilstandsformulering
Fart	Innen 2026 skal 72 prosent av kjøretøyene overholde fartsgrensen (2021 = 60,1 prosent).
Rus	Innen 2026 skal maksimalt: 0,1 prosent av trafikkarbeidet utføres under påvirkning av alkohol over 0,2 promille (2016/2017 = 0,2 prosent). 0,4 prosent av trafikkarbeidet utføres under påvirkning av narkotika over straffbarhetsgrensen (2016/2017 = 0,7 prosent).
Beltebruk og riktig sikring av barn	Innen 2026 skal: 98,5 prosent av alle førere og forsetepassasjerer i lette biler bruke bilbelte (2019 = 97,4 prosent). 95 prosent av alle førere i tunge godsbiler bruke bilbelte (2019 = 86,5 prosent) 75 prosent av alle barn i alderen 1-3 år være sikret bakovervendt når de sitter i bil (2021 = 65 prosent). 85 prosent av alle barn i alderen 1-8 år være riktig sikret i bil (2021 = 82 prosent).
Uoppmerksomhet	I planperioden 2022-2025 vil aktørene fortsette og videreutvikle arbeidet for å få ned antall ulykker som skyldes uoppmerksomhet på grunn av distraksjon. innarbeides i rutinene at dette gjelder også for å forebygge og forhindre påkjørsler av vilt
Barn (0-14 år)	I planperioden 2022-2025 skal det være minst to år uten omkomne barn i trafikken i alderen 0-14 år. I samme periode skal det i gjennomsnitt ikke være mer enn 15 drepte og hardt skadde barn per år.
Ungdom og unge førere	I planperioden 2022-2025 skal gjennomsnittlig risiko for bilførere i alderen 18 og 19 år å bli drept eller hardt skadd være 25 prosent lavere enn gjennomsnittet for årene 2018 og 2019.
Eldre trafikanter	I planperioden 2022-2025 skal gjennomsnittlig risiko for: - Bilførere i aldersgruppen 75+ å bli drept eller hardt skadd være 25 prosent lavere enn i årene 2018 og 2019 (per kjørt km). - Fotgjengere i aldersgruppen 75+ å bli drept eller hardt skadd være 25 prosent lavere enn i årene 2018 og 2019 (per gåkm).
Gående og syklende	I planperioden 2022-2025 skal gjennomsnittlig risiko for: - Fotgjengere å bli drept eller hardt skadd være 25 prosent lavere enn i årene 2018 og 2019 (per gåkm). - Syklister å bli drept eller hardt skadd være 25 prosent lavere enn i årene 2018 og 2019 (per sykkelkm) Innen 2026 skal: 75 prosent av syklister bruke sykkelhjelm (2019 = 65,9 prosent). 53 prosent av fotgjengerne bruke refleks på belyst vei i mørke (2021 = 46 prosent).
Motorsykel og moped	I planperioden 2022-2025 skal gjennomsnittlig risiko for å bli drept eller hardt skadd på henholdsvis moped, lett motorsykel og tung motorsykel være 25 prosent lavere enn i perioden 2017-2020 (per personkm).
Godstransport på vei	I 2026 skal minst 30 prosent av alle godskjøretøy med tillatt totalvekt > 3,5 tonn og minst 45 prosent av alle varebiler med tillatt totalvekt ≤ 3,5 tonn hverken ha 2er eller 3er feil ved periodisk kjøretøykontroll. (2020 = 27,1 prosent > 3,5 tonn og 39,5 prosent ≤ 3,5 tonn).
Møteulykker og utforkjøringsulykker	- Innen 1/1-2028 skal 60 prosent av trafikkarbeidet på riksveier med fartsgrense 70 km/t eller høyere foregå på møtefrie veier (1/1- 2021 = 53,3 prosent). - Det skal gjennom en systematisk tilnærming arbeides for å redusere risikoen for alvorlige utforkjøringsulykker på riksveier og fylkesveier.
Drift og vedlikehold	I planperioden 2022-2025 vil veieierne beholde og videreutvikle det daglige trafiksikkerhetsfokus i kjerneoppgavene innen drift og vedlikehold.
Bruk av ny teknologi i trafiksikkerhetsarbeidet	Norge skal ligge langt framme innenfor intelligente transportsystemer, der vei- og kjøretøyteknologi inngår, og tilgjengelige systemer som bedrer trafiksikkerheten er tatt i bruk. På førersiden skal opplæring være tilpasset ny teknologi.
Trafiksikkerhetsarbeid i offentlige og private virksomheter	Innen 1/1-2026 skal: - Minst 200 kommuner være godkjent som Trafiksikker kommuner (31/12-2021 = 130 kommuner + 1 bydel (i Oslo)). - Et flertall av fylkeskommunene være godkjent som Trafiksikker fylkeskommune (31/12-2021 = 2 fylkeskommuner). - Det finnes og være tatt i bruk verktøy for organisatorisk trafikk- sikkerhetsarbeid som er relevante for alle private virksomheter der ferdsel i veitrafikken er en sentral del av virksomheten. - Det bør også vurderes om det skal, i samarbeid med aktuelle bønder med veletablerte beiteområder, settes opp skilting for dyr på beite når det beites med elektronisk gjerde (f.eks. NoFence) nært vei. Det kan for forbigående oppfattes som om det er løse beitedyr, og skilting for dette vil gjøre trafikanter mer oppmerksom i områder hvor dyr beite nær vei uten fysisk gjerde. Eksempler er før Baustadhammeren på tur nordover og på Skarsmoen.

Arbeid for å styrke kunnskapsgrunnlaget	• Det skal foreligge oppdatert og ny kunnskap som gjør oss i stand til å gjøre gode prioriteringer for å sikre en reduksjon i drepte og hardt skadde i samsvar med ambisjonsnivået i NTP 2022-2033. • Det skal være etablert et system for skaderegistrering som blant annet bidrar til at det i NTP 2026-2037 kan settes en ambisjon for reduksjon i drepte og hardt skadde basert på det reelle omfanget. • Det skal foreligge oppdaterte beregningsverktøy som grunnlag for prioriteringer gjeldende fra og med 2026.

Vedlegg 2 Skjema for kommunens innsatsområder i planperioden

Innsatsområde	Kommunen skal	Ansvarlig	Når
Fart	• påvirke sine ansatte i tjeneste til å opptre med minst mulig risiko i trafikken.	Kommunalsjef	
	• Forankre retningslinjer for tjenestereiser i alle sektorer.	Kommunalsjef	
	• ha trafiksikkerhet som årlig tema i kommunens arbeidsmiljøutvalg (AMU).	Leder personal og fellestjenester	
	• stille krav til samarbeidspartnere om trafiksikker adferd (transporttjenester og vei og vedlikeholdstjenester) ved kjøp av transporttjenester som innarbeides i anbudsdokumentene.	Kommunalsjef	
	• gjennomføre kurs/gi opplæring for alle ansatte i trafiksikkerhet og HMS.	Kommunalsjef	
	• Sørge for at ansatte gjennomfører e-læringskurs i Trafiksikkerhet og HMS.	Kommunalsjef	
Rus	• nulltoleranse for bruk av rusmidler ved bruk av kjøretøy.	Alle ansatte	
Beltebruk og riktig sikring av barn	• alltid velge busser med 3-punktsbelte ved leie av busser til transport i kommunal regi.	Alle ansatte	
	• i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte bruker sikkerhetsbelte ved transport i tjeneste. Dette gjelder både bil og buss.	Alle ansatte	
	• gjennom helsestasjonenes virksomhet ha økt fokus på temaet barn i bil og da spesielt at barna skal sitte sikret bakovervendt i bil til de er minst fire år.	Kommunalsjef	
	• i kommunale barnehager gjennomføre tiltak for å øke fokus på sikring av barn i bil.	Kommunalsjef	
	• oppfordre til at også private barnehagene følger ovennevnte tiltak.	Sømna kommune	
Uoppmerksomhet	• i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at alle kommunens ansatte i minst mulig grad bruker utstyr som tar oppmerksomheten fra føreren.	Kommunedirektør	
	• i retningslinjene for tjenestereiser, uttrykke en tydelig forventning om at det i størst mulig grad skal unngås å bruke mobiltelefon under kjøring. Om dette er nødvendig skal det brukes godkjent fastmontert utstyr.	Kommunedirektør	
	• ved inngåelse av avtaler/anbud stille krav til trafiksikkerhet.	Kommunalsjef	
Barn (0-14)	• vurdere rett til skoleskyss i henhold til kriterier for særlig farlig eller vanskelig skolevei.	Kommunalsjef	

	• arbeide for trafikksikre soner rundt skolene, som blant annet innebærer tiltak knyttet til holdninger og adferd til både barn og voksne.	Kommunalsjef	
	• legge til rette for at flere kan sykle eller gå til skolen.	Kommunalsjef	
	• oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikksikker kommune for kommunale skoler og barnehager.	Kommunalsjef	
	• påvirke til at private barnehager skal være godkjent som Trafikksikker barnehage.	Sømna kommune	
	• påvirke private skoler til å få godkjenning som Trafikksikker skole.	Sømna kommune	
	• oppfylle forpliktelsene som inngår i Trafikksikker kommune for kommunale skoler og barnehager.	Kommunalsjef	
	• sørge for at ansatte i barnehager og skoler har tilstrekkelig kompetanse for å gjennomføre god trafikkopplæring i tråd med gjeldende rammeverk.	Kommunalsjef	
	• stimulere lag og foreninger til at barn og ungdom sikres best mulig og at voksne som transportører kjører med lavest mulig risiko til og fra fritidsaktiviteter.	Sømna kommune	
	• stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet.	Sømna kommune	
	• i samarbeid med elevenes foresatte ha fokus på trafikksikkerhet og forebygging av ulykker, og dette skal inngå i årsplaner.	Kommunalsjef	
	• sørge for god sykkelopplæring i tråd med kompetansemål i Kunnskapsløftet.	Kommunalsjef	
	• ta i bruk læringsressurser om trafikksikkerhet i barnehager og i skolen.	Kommunalsjef	
Ungdom og unge førere	• Sørge for at skolen har, eller får tilgang til, nødvendig kompetanse for å kunne tilby valgfaget trafikk på ungdomstrinnet.	Kommunalsjef	
	• tilby trafikal grunnkurs som en del av valgfag trafikk.	Kommunalsjef	
	• stimulere lag og foreninger til å innarbeide retningslinjer for transport innenfor sin virksomhet fremme saker om trafikksikkerhet for kommunens ungdomsråd.	Kommunalsjef	
	• sørge for at kommunens ungdomsråd gis kompetanse om trafikksikkerhet.	Kommunalsjef	
	• ta i bruk læringsressurser om trafikksikkerhet på ungdomstrinnet.	Kommunalsjef	
Eldre trafikanter	• legge til grunn universell utforming ved fysisk utforming av vegger og gangfelt for å ivareta eldre trafikanter og trafikanter med funksjonsnedsettelse.	Kommunalsjef	
	• stimulere pensjonistforeninger til å innlemme tema trafikksikkerhet i sin virksomhet.	Kommunalsjef	
	• legge til rette for at trafikksikkerhet blir tema i kommunens eldreråd.	Kommunalsjef	
Gående og syklende	• årlig sette søkelys på betydningen av at syklist og fotgjenger bruker personlig sikkerhetsutstyr i trafikken, eksempelvis sykkelhjelm og refleks.	Kommunalsjef	
Møteulykker og utforkjøringsulykker	• Melde inn eventuelle behov for fysisk sikring på fylkesvei til Nordland fylkeskommune for å forebygge møteulykker eller utforkjøring.	Kommunalsjef	
Drift og vedlikehold	• beholde og videreutvikle det daglige trafikksikkerhetsfokus i kjerneoppgavene innen drift og vedlikehold.	Kommunalsjef	

Fysiske tiltak, kommunal vei (prioritert rekkefølge)			
Fysiske tiltak riks- og fylkesvei	• Dialogmøte med fylkeskommunen	Kommunalsjef	

VEDLEGG 1 - vedtatt av Sømna kommunestyre sak 26/19 i møte 22.04.26.

OVERSIKT OVER TRAFIKKSIKKERHETSPROSJEKTER SOM ANBEFALES PRIORITERT, OG SOM ER REALISTISKE Å FÅ GJENNOMFØRT I KOMMENDE PLANPERIODE MED BAKGRUNN I KOMMUNENS ØKONOMISKE RAMMER.

Tabell 1.1

Prioritet	Beskrivelse	Estimert pris	Vurdering
1	Innspill til Regional transportplan – Gang- og sykkelveg Sømna kommune vil henvende seg til Nordland fylkeskommune for å gi innspill angående gang- og sykkelveg langs FV17 som en prioritering til regional transportplan.		Gang- og sykkelveg langs FV17 vil gjøre det tryggere å ferdes for myke trafikanter langs strekningen Berg-Vik.
2	Gang- og sykkelveg langs havnegaten på Berg Det ønskes en sammenhengende gang- og sykkelveg langs havnegaten helt bort til Berg skole. Deler av denne ble utbygd i forbindelse med gjennomføring av sentrumsplanen. Strekningen som nå gjenstår, er fra Klakkskjæret og til skolen.	2,5 mill	Denne gang- og sykkelveien vil gjøre det tryggere for barn å gå eller sykle til og fra skolen, og samtidig øke trafikksikkerheten for alle som ferdes langs veien.
3	Rydding av vegetasjon Det har blitt gjort store arbeider med rydding både langs fylkesveier og kommuneveier. Dette har vært finansiert i et samarbeid mellom kommune og vegvesen. Nå er det viktig at man holder etterveksten nede.	0,2 mill	Det må innarbeides rutiner for rydding av vegetasjon langs veier, og dette gjelder spesielt i kryss for å bedre sikten.
4	Fartsbegrensende tiltak på vei ned mot Gamle Berg Det registreres høy fart på trafikken mellom Fv 17 og veien ned mot Gamle Berg. Denne veien ligger rett ved Berg skole, og er en vei det ferdes mange barn på vei til og fra skolen. Trafikken består i tillegg av mye tungtrafikk, som traktorer, trailere og lastebiler.	0,5 mill	Tiltaket går ut på å vurdere fartsbegrensende tiltak for å trygge sikkerheten til barn som ferdes langs denne veien. Eventuelle forslag til tiltak kan være fartsdumper eller å lede tungtrafikken over på den eksisterende Møssaveien.

5	Fotgjengerfelt og busskur Fotgjengerfelt over Fv 17 ved avfallstasjon i Vik og ved avkjørsel til Viksjøen. Ekstra busskur ved Navlin.	0,4 mill	Tiltaket innebærer å etablere et ekstra busskur for skoleelever ved Navlin i Vik. Det er mange elever som venter på bussen her, og dagens ene busskur er ikke tilstrekkelig. Det mangler også fotgjengerfelt over fylkesvei 17 ved avfallsstasjonen i Vik og ved avkjøringen til Viksjøen. Dette skaper trafikkfarlige situasjoner.
6	Fartsreduserende tiltak på vei gjennom Gamle Vik Det registreres høy fart på trafikken gjennom Gamle Vik. Gamle Vik er et historisk område der blant annet bygdetunet er lokalisert. Området er tettbebygd, med inngangspartiene til husene tett ned mot veien. Veien gjennom er smal. Det utgjør en sikkerhetsrisiko for beboerne i gaten og myke trafikanter når gjennomfartstrafikken har høy hastighet.	0,5 mill	Tiltaket går ut på å vurdere fartsbegrensede tiltak for å trygge sikkerheten til beboerne i gaten og myke trafikanter som ferdes langs denne veien.
7	Fartsredusering På strekningen fra Mjølhusbakken til Søstraumbua på Berg ferdes mange barn langs veien. Veien er smal, og enkelte partier har begrenset sikt. Det er kun fra Søstraumbua og fram til krysset opp til Buskhammeren at det er utbygd gangvei. Halve strekningen har i dag fartsgrense 50 km/t, mens resten har 60 km/t.		Tiltaket går ut på å søke om å redusere fartsgrensen på strekningen fra Søstraumbua til Mjølhusbakken – fra dagens 50 km/t til enten 30 eller 40 km/t. I tillegg ønskes det en vurdering av skilting som tydeliggjør at mange skolebarn ferdes langs veien.
8	Fartsredusering På strekningen fra nord for krysset ned til Gamle Berg og forbi innkjøringen til Berg skole er fartsgrensen 60 km/t. Siden Berg skole ligger tett inntil fylkesvei 17, er det uheldig at farten på denne strekningen er så høy.		Tiltaket går ut på å søke om å redusere fartsgrensen på strekningen fra dagens 60 km/t til 40 km/t. Hensikten er å forlenge 40-sonen som går gjennom Berg sentrum slik at den også omfatter området forbi innkjøringen til Berg skole.

LANGSIKTIGE TRAFIKKSIKKERHETSPROSJEKTER SOM IKKE ER REALISTISK Å FÅ GJENNOMFØRT I KOMMENDE PLANPERIODE, MEN SOM ER VIKTIGE FOR TRAFIKKSIKKERHETEN I KOMMUNEN.

De fleste av prosjektene som er beskrevet i denne tabellen ligger på fylkesveg eller i tilknytning til fylkesveg. Her kan kommunen kun påvirke fylkeskommunen gjennom innspill til prioriteringer i Regional transportplan og økonomiplan.

Tabell 1.2

Prioritet	Beskrivelse	Estimert pris	Vurdering
1	Gang- og sykkelveg Vik – Lysingen Gang- og sykkelvegen ønskes forlenget fra Vik sentrum til Lysingen. Det vil gjøre det mulig å sykle mellom Vik og Berg utenfor fylkesvei 17. (jfr. K-vedtak sak 51/16).	75 mill	Fylkesvei 17 er til tider sterkt trafikkert, og en gang- og sykkelveg vil gjøre ferdselen langs fylkesveien mye tryggere for myke trafikanter. Dette vil også knytte de to tettstedene tettere sammen. Det må tas sterkt hensyn til vern av dyrket mark i gjennomføringen av planen.
2	Tiltak i Vik og Vennesund I forbindelse med utarbeidelse av fremtidig områdeplan for Vik og Vennesund må det innarbeides planer for trafiksikkerhet i området, særlig når det gjelder tiltak langs fylkesvei 17 innenfor tettstedene. Dette omfatter blant annet fotgjengeroverganger, fartsreducerende tiltak, merking og andre relevante trafiksikkerhetstiltak.	2,5 mill	Det er viktig å inkludere dette punktet i planen for å sikre oppmerksomhet rundt problemstillingen, samtidig som det kan utløse muligheter for å søke relevante tilskudd
3	Utbedring av biloppstilling ved Vennesund ferjeleie Ferjeleiet ved Vennesund oppleves som kaotisk og uoversiktlig ved stor trafikk. Både selve biloppstillingsplassen til ferja og kjøring til og fra campingplass og restaurant. Dette gjelder spesielt i sommermånedene da trafikkbelastningen er stor.	1 mill	Det er et ønske om at biloppstillingsplassen ved ferjeleiet utbedres, og at kjøring til og fra campingplass/restaurant tilrettelegges bedre.

4	Rekkverk langs fylkesveg 17 Kommunen er kjent med at det mangler autovern flere steder langs fylkesvei 17, der det er risiko for å kjøre ut i havet eller ned bratte skråninger. Dette gjelder blant annet ved Jektvikhammeren og Båtneslia mellom Vennesund og Sund, i den bratte bakken sør for Baustadhammeren, samt i svingen nord for brua ved Sundshopen. Sømna kommune tar høyde for at det kan finnes flere steder hvor autovern burde vært etablert.	1,5 mill	Tiltaket går ut på å etablere autovern langs FV17 der dette er nødvendig, for å bedre trafikk sikkerhet.
5	Nivåutjevning av kryss Fv 17 og Fv 7216 ved Baustad. Og eventuelle andre kryss med samme utfordring i Sømna. Slik situasjonen er i dag, må man om vinteren ta fart på fylkesvei 7216 for å komme ut på fylkesvei 17. Dette er trafikkfarlig, særlig på grunn av de dårlige siktforholdene i området. Flere kryss i Sømna kan ha tilsvarende utfordringer og bør vurderes nærmere.	0,5 mill	Tiltaket går ut på å jevne ut høydeforskjellen mellom Fv 17 og Fv 7216 ved Baustadhammeren.
6	Trafikkfarlig strekning Sund-Vennesund. Strekningen Sund-Vennesund er en ulykkesbelastet strekning og har lite forbikjøringsmuligheter. Dette skaper trafikkfarlige situasjoner.		Utrede utkjørsler for bedre forbikjøringsmuligheter.

Vedlegg 2

Oversikt over innkomne innspill til Trafikksikkerhetsplanen 2026-2029

Dato	Avsender	Innspill	Kommunens vurdering
30.01.26	Sømna Ungdomsråd	Forslag for å styrke trafikksikkerheten: • Ha regelmessig opplæring om trafikksikkerhet. • Øke bevisstheten om bruk av refleks – for eksempel gjennom klassevise konkurranser. • Styrke politiets tilstedeværelse i Sømna-distriktet. • Variere hvor politiet gjennomfører kontroller, slik at bilister ikke bare senker farten på én kjent plass. • Vurdere bruk av overvåkingskamera. • Redusere fartsgrensen ved Baustad-svingen. • Lære viktigheten av å holde blikket oppe og ikke bruke mobiltelefon i trafikken. Viktige punkter til planen: • Flere tiltak for å dempe fart. • Plan for utbygging av gang- og sykkelveier.	Delvis tatt til følge. Det er inkludert flere fartsreducerende tiltak i listen over fysiske tiltak i planperioden. Gang og sykkelvei er inkludert i listen over fysiske tiltak som ikke er realistisk i planperioden, men som er viktige for trafikksikkerheten i kommunen. Innspillene som omhandler politiets rolle, vil tas med videre i dialogen med politirådet. Sømnaskolen tilbyr valgfag trafikk. Elevene får dette godkjent som trafikalt grunnkurs for moped og traktor.

		• Raskere utbedring av hull i veien, skarpe kanter og steder med dårlig sikt. • Tilbud om trafikalt grunnkurs på skolen, slik at alle får mulighet til å lære om trafikk – også de som kanskje ikke har råd til kurset privat.	
11.02.26	Eldrerådet/ Råd for personer med funksjonsnedsettelse	Tiltak og utfordringer: • Bedre skilting og merking av HC-parkering på baksiden av SOS. • Flere parkeringsplasser ved SOS – eventuelt vurdere å rive de tre røde leilighetene i Vikåsveien. • Sømnesveien: Endre 60-sone til 30 km/t fra Mjølhusbakkan til Sørstaumenbrua, samt skilte med «Kjør sakte – skolebarn på veien». • Samme type skilt bør settes opp ved krysset Buskhammeren/ Sømnesåsen. • Flytte 40-sonen ved Berg skole lenger nord for å dekke hele skoleområdet. • Veistandarden på FV17 er flere steder svært dårlig og skaper farlige situasjoner. Bedre vedlikehold er nødvendig.	Delvis tatt til følge. Innspillene knyttet til parkering ved SOS tas til etterretning og vil bli fulgt opp videre, men anses ikke å være nødvendig å ta inn i trafikksikkerhetsplanen. Forslagene om fartsreducerende tiltak på deler av Sømnesveien og ved Berg skole er inkludert i oversikten over fysiske tiltak i planperioden. Samt behov for skilting.
13.02.26	Nordland fylkeskommune	• Trafikksikkerhetsplanen fremstår som grundig, oversiktlig og relevant.	Tatt til etterretning.

		• Ved prioritering av tiltak på fylkeskommunal grunn bør kommunen se til Regional transportplan for Nordland og fylkeskommunens økonomiplan. • Fylkeskommunen gjør ingen faglige vurderinger av konkrete tiltak i denne omgang. • Det vurderes positivt at flere foreslåtte tiltak virker realistiske å gjennomføre i planperioden.	
16.02.26	FAU Sømnskolen	• Etterlyser en helhetlig vurdering av fartsgrenser i kommunen, spesielt strekningen Berg–Vik. • 40-sone på Berg bør starte nord for Berg skole for å sikre lav fart forbi hele skoleområdet. • Fartsreduksjon fra 80 til 60 km/t på Berg–Vik bør prioriteres – rimelig tiltak som gir stor trygghet for myke trafikanter. • Økt tungtrafikk ved etablering av Sømna Biogass skaper risiko og gjør fartsreduksjon enda viktigere. • Behov for gang- og sykkelvei mellom Berg og Vik for trygg ferdsel og mer selvstendige barn/ungdom. • Dagens fylkesvei er smal, noe som øker ulykkesrisikoen – spesielt med tungtransport og manglende veiskulder/gangveg.	Delvis tatt til følge. Forslaget om fartsreduserende tiltak ved Berg skole er inkludert i oversikten over fysiske tiltak i planperioden. Gang og sykkelvei er inkludert i listen over fysiske tiltak som ikke er realistisk i planperioden, men som er viktige for trafikksikkerheten i kommunen. Tungtrafikken knyttet til etableringen av biogassfabrikken i kommunen er løftet fram som en sentral trafikksikkerhetsutfordring i punkt 4.3. I samme punkt omtales også utfordringene som følger av endringer i trafikkbildet som følge av strukturendringen i Sømnskolen.

		• Skolestrukturendringer i 2026 vil gi mer privatbiltrafikk mellom Berg og Vik, siden SFO flyttes til Vik. • Endret bussmønster fra høsten 2026 må planlegges – spesielt hvordan barn skal gå av/på buss på Berg og Vik.	